

TÁJÉKOZTATÓ

JOGSZABÁLYMÓDOSÍTÁSOK 2024.05.09

A Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat tájékoztatóját olvassa. Amennyiben kérdése észrevétele van a tájékoztatóval kapcsolatban forduljon konzorciumi tagjainkhoz, vagy a hálózat koordinátorához a budapestihalozat@maltai.hu e-mail címen.

A Magyar Közlöny 2024. május 09-én megjelent 52. számában kihirdetésre kerültek a következő jogszabályok:

- 2024. évi XIII. törvény oktatási, családjogi, kulturális tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról
- 2024. évi XV. törvény a jogi és gazdasági versenyképesség erősítése érdekében egyes törvények módosításáról
- A belügyminiszter 23/2024. (V. 9.) BM rendelete egyes személyes gondoskodást érintő miniszteri rendeletek módosításáról

2024. évi XIII. törvény oktatási, családjogi, kulturális tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról

A törvénycsomag módosítja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt.

A Gyvt. 15. § (15) bekezdésben pontosításra kerül a pedagógus munkakörökre vonatkozó szabadság: „(15) A pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személyt évi huszonegy munkanap alapszabadság, és a Kjt.-nek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint pótszabadság illeti meg.”

A bölcsődei ellátásnál a következő pontosítás történik:

A Gyvt. 42. § (3a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3a) A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátása történhet teljes integráció keretében a többi gyermekkel közös bölcsődei csoportban vagy részleges integráció keretében speciális bölcsődei csoportban a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alaprogramjában foglaltak szerint.”

A kisgyermeket nevelők munkaerő-piaci visszatérésének célzott támogatására irányuló projekt vonatkozásában indokolt a Magyar Államkincstár ellenőrzési jogkörét érintő rendelkezéseknek a projekthez illeszkedő módosítása a Gyvt. 143. § (6) bekezdésben és 139. § (2) bekezdés g) pontjában.

A gyermekek napközbeni ellátása esetében az új férőhelyeknek a területi lefedettséget figyelembe vevő, külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe történő befogadására irányuló eljárásrend módosítása szükséges a jogalkalmazói tapasztalatok alapján. Az elmúlt években jelentősen megnövekedett a nem állami – civil, nem egyházi – fenntartású családi bölcsődék között a férőhelyek egymás között gazdasági érdekek mentén, pénzügyi ellentételezés mellett történő átadása. Ennek a gyakorlatnak szab gátat a lehetőség megszüntetése. A napközbeni gyermekfelügyelet szabályainak egyszerűsítése indokolt. A napközbeni gyermekfelügyelet egész évben működő, hatósági engedélyhez kötött ellátás, amelyet egyszerre legfeljebb hét gyermek vehet igénybe. Mivel a szolgáltatás nem időszakos jelleggel működik, így a tanítási szünet külön kiemelése nem szükséges, deregulációs szempontból a törlése indokolt.

Ennek nyomán hatályát veszti a Gyvt. 145. § (2c) bekezdés c) pont cd) alpontja, továbbá 145. § (2e) bekezdésében az „, illetve átadáson” szövegrész.

A Gyvt.-t érintő módosítások a törvény kihirdetését követő 15. napon, azaz 2024.05.23-án lépnek hatályba.

2024. évi XV. törvény a jogi és gazdasági versenyképesség erősítése érdekében egyes törvények módosításáról

A törvénycsomag, mely elsősorban bürokráciacsökkentésnek szánt intézkedéseket tartalmaz, módosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításai:

Pénzbeli ellátások:

Csökkennek az ügyfeleket terhelő bejelentési kötelezettségek. Ennek megfelelően jelenleg, ha az ügyfél időskorúak járadékában, gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül, vagy aktív korúak ellátására jogosult, neki kell bejelenteni a korábbi ellátást megállapító hatóságnál, hogy új ellátás iránti igényt nyújtott be. Az ügyfél helyett ezen bejelentést a korábbi ellátást megállapító hatóság felé megteheti az új ellátás iránt eljáró hatóság is.

Az alanyi közgyógyellátásra való jogosultság időtartama – a jelenlegi 4 év helyett – az alapul szolgáló körülmény fennállásáig terjedő időre, míg a normatív közgyógyellátás 2 év helyett 4 évre kerül megállapításra.

Jelenleg a gyógyszer térítési díját nem lehet részben gyógyszerkeretből, részben a jogosult saját költségéből fedezni, ugyanakkor a törvény az év végén erre mégis lehetőséget biztosít.

Szolgáltatások:

Az ENSZ Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezményével (a továbbiakban: CRPD Egyezmény) és a fogyatékosággal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2019-2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepcióról (1295/2019(V.27) Kormány határozat) összhangban az Szt. hatályos szabályozása már csak támogatott lakhatás formájában engedi meg új ápoló-gondozó célú szolgáltatás vagy új férőhelyek létrehozását. A kitagolás végső határideje 2036. Tehát az a cél, hogy az intézményi ellátás helyett támogatott lakhatás és az azt kiegészítő szolgáltatások támogassák a fogyatékos embereket. Ez alól jelenleg egy kivétel van: az 50 főnél alacsonyabb férőhelyszámú ápoló-gondozó otthon 50 férőhelyig bővíthető. A szabályozás tehát kizárja a fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona esetében is a férőhelybővítést. Ez a szolgáltatási típus családias jellegű elhelyezést biztosít, maximum 14 férőhelyen működhet, és mint ilyen, és -bár intézményi ellátást nyújt- ez áll legközelebb a támogatott lakhatási formához. Tekintettel arra, hogy a fogyatékos személyek bentlakásos intézményeiben történő elhelyezés iránt nagyobb az igény, mint a rendelkezésre álló férőhelyek száma, lehetővé tették, hogy a lakóotthonok néhány férőhelyes bővítési igényeinek helyt adjanak, hiszen ugyanez megengedett ápoló-gondozó otthonok esetében 50 férőhelyig. A módosítás biztosítja, hogy a fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona a jogszabály szerinti maximális 14 férőhelyig bővíthető legyen. Új ápoló-gondozó célú lakóotthon továbbra sem hozható létre, támogatott lakhatás igen.

Az Szt. 66/A. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki: „(2a) Fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona tizennégy férőhelyig bővíthető.”

Hatályon kívül helyezésre kerülnek a támogató szolgáltatásra és a közösségi alapellátásokra vonatkozó speciális szűkítő befogadási szabályok. E két szolgáltatás esetében megszűnt a pályázati úton való finanszírozás 2016-tól, helyette a finanszírozási rendszerbe való befogadás általános szabályai alkalmazandók. A módosítás megkönnyíti a szolgáltatások befogadását.

Hatályát veszti az Szt. 58/A. § (2g) bekezdése.

Módosításra kerül a személyes gondoskodást végző személyek nyilvántartása: az Szt. 92/F. § (1) bekezdés e) pontjából törlésre kerül a továbbképzés szövegrész.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításai

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításának indoka, hogy az utógondozói ellátás tekintetében gyakran előfordul, hogy a fenntartó nulla forintban állapítja meg a személyi térítési díjat. Ebben az esetben azonban szükségtelen az önköltségszámítás elvégzése és az intézményi térítési díj megállapítása, a kötelezettség ebben az esetben törlésre kerül. Ennek nyomán a Gyvt. 146. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, térítési díjat kell fizetni

a) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért és gyermekek átmeneti gondozásáért,

b) a gyermekétkeztetésért, és

c) a fenntartó döntésétől függően a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátás keretében biztosított utógondozói ellátásért, valamint az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekének átmeneti gondozásáért.”

(2) A Gyvt. 147. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Ha a fenntartó úgy dönt, hogy az általa fenntartott intézményben a 146. § (1) bekezdés c) pontja szerinti ellátást térítésmentesen biztosítja, intézményi térítési díjat sem kell megállapítani.”

A családok átmeneti otthona keretében működtetett külső férőhelyek férőhelyszáma egybeszámítva jelenleg nem haladhatja meg a családok átmeneti otthona férőhelyszámának 50 %-át. A családok átmeneti otthonai külső férőhelyeinek bővítésére irányuló elmúlt évekbeli törekvések tapasztalatai azt mutatták, hogy e rendelkezés indokolatlanul korlátozza a fenntartókat a külső férőhelyek létrehozásában, holott a cél éppen a számuk bővítése lenne. Erre tekintettel fenntartása már nem indokolt.

Ennek nyomán hatályát veszti a Gyvt. 51. § (16) bekezdése.

A törvénymódosítás kihirdetését követő napon, azaz 2024.05.10-én lép hatályba.

A pénzbeli ellátásokra vonatkozó módosítások 2025.01.01-jén, illetve 2025.07.01-jén lépnek hatályba. A fogyatékosok ápoló-gondozó célú lakóotthonára vonatkozó módosítás, a támogató szolgáltatás és közösségi ellátás befogadására vonatkozó módosítás, továbbá a Gyvt. módosítása 2024. 07.01-jén lép hatályba.

A belügyminiszter 23/2024. (V. 9.) BM rendelete egyes személyes gondoskodást érintő miniszteri rendeletek módosításáról

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet módosítása

Módosulnak az előgondozásra vonatkozó szabályok. Támogatott lakhatás esetében NEM KELL előgondozást végezni, komplex szükségletfelmérést igen.



A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet 4. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: „(2) Előgondozást kell végezni bentlakásos intézményi elhelyezés előtt, az éjjeli menedékhely és a hajléktalan személyek átmeneti szállása kivételével. Időszothoni ellátás esetében az előgondozás során kell elvégezni a gondozási szükséglet vizsgálatot. Támogatott lakhatás esetében előgondozást nem kell végezni.”

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosítása

A szociális étkeztetés esetében szakorvos helyett orvosi javaslat is elegendő a diéta biztosításához. A rendelet 21. § (2) bekezdésében az „a szakorvos” szövegrész helyébe az „az orvos” szöveg lép.

A szociális szolgáltatástervezési koncepciót a kötelezetteknek a jövőben elég 5 évente felülvizsgálni a jelenlegi két év helyett. A rendelet 111/A. § (5) bekezdésében a „kétévente” szövegrész helyébe az „öt évente” szöveg lép.

A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet módosítása

Az önkormányzati fenntartásnál az egyszemélyes szolgáltatás bejelentési kötelezettsége változik. A rendelet 4. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki: (A 3. § szerinti bejelentési kötelezettségnek) „c) a települési önkormányzattal munkaviszonyban álló, egyszemélyes szolgáltatásként személyes gondoskodást végző személyre vonatkozóan a települési önkormányzat jegyzője” (tesz eleget.)

A vezetőképzésre kötelezettek esetében változik a kötelezettség teljesítésének bejelentése és erre szolgáló új 4. számú melléklettel egészül ki a rendelet.

A rendelet 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: „(1) A munkáltató a vezetőképzésre kötelezett munkavállaló vezetőképzési kötelezettségének teljesítését az arról szóló tanúsítvány bemutatását követő harminc napon belül jelenti a nyilvántartónak a 4. számú melléklet szerinti adatlapon.”

A személyes gondoskodást végző személyek nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályok egyszerűsödnek.

A rendelet 7. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek: „(1) A nyilvántartó igazolást állít ki a működési nyilvántartásba vételről. (2) A nyilvántartásba vételről szóló igazolás a működési nyilvántartásból való törlésig érvényes.”

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet módosítása

Törlésre kerül az a szabály, hogy a munkakörhöz kötött továbbképzésre kötelezettek a munkakörhöz kötött továbbképzési kötelezettségét a továbbképzési időszak feléig kell teljesítenie.

Hatályát veszti a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet 3/A. § (4) bekezdése.

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet módosítása

A gondozási szükségletet megalapozó egyéb körülmények esetében ez egyedül él ÉS rokkantsági ellátása van kategória esetében nem kell ellátást igazoló csekkszelvényt vagy bankszámla kivonatot csatolni.

Hatályát veszti a rendelet 4. § (1) bekezdés b) pont be) alpontjában az „és a kérelem benyújtását megelőző havi nyugdíj-folyósítási, járadékfolyósítási csekkszelvény vagy bankszámlakivonat” szövegrész.

A miniszteri rendeletek egyszerűsítési módosításai 2024.07.01-jén lépnek hatályba.

Link: <https://magyarkozlony.hu/hivatalos-lapok/s2q6t01Nw60WaMZs02Lk663143e9c5fca/dokumentumok/25a7a6393a6ca57fb2dc83882ebc11d2e88e85b9/letoltes>

A tájékoztatót a Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat (BUSZSZH) – konzorciumi tagjai készítették. Bővebb információ www.buszszh.hu. Csatlakozzon munkacsoportjainkhoz! <https://www.buszszh.hu/munkacsoportok/>

